

NAMSOS KOMMUNE
Rådmannens stab

KOMM. OG REG. DEP	
27 OKT 2005 05/1594-32	
Ark.	650.0
Avd.	KO / Kj / DV

Kommunal- og Regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Namsos, 26.10.2005

Vår ref.	Arkivkode	Avd./saksbeh.	Deres ref.
05/01095-010	020 &13	STB/BV	

MELDING OM POLITISK VEDTAK - NOU 2005:6 SAMSPILL OG TILLIT, OM STATEN OG LOKALDEMOKRATIET - HØRINGSUTTALELSE

Formannskapet har i møte 25.10.2005, sak 0105/05 fattet følgende vedtak:

Namsos kommune er enig i de konklusjonene som lokaldemokratikommisjonen trekker opp i NOU 2005:6 Samspill og tillit, og da særlig fokuset på den manglende sammenheng mellom ansvar og myndighet. Hvorvidt rettighetslovgiving totalt sett slår positivt eller negativt ut for kommunesektoren og for innbyggerne kan diskuteres. Det som er problematisk er at staten pålegger kommunene oppgaver som de ikke har økonomiske ressurser til å gjennomføre.

Staten kan ikke bare fokusere på krav om effektivisering og organisering (både på tjenester og på kommunenivå). Den må også gi lokalpolitikkerne et reelt handlingsrom på de områdene de har ansvar for. Et eksempel på det motsatte er de konkurransevilkårene som nå forslås for forsyningssektoren (vann, energi, transport og post). Dette vil overstyre kommunenes mulighet til selv å velge organisering av kommunal virksomhet. En måte å skape større gjensidige forpliktelser på kan være gjennom konsultasjonsordningen.

Fylkesmannens rolle er et annet området som kommisjonen bør se nærmere på. Utforming av politikk bør i hovedsak skje i folkevalgte organer. Fylkesmannens rolle bør derfor være fokusert på kontroll av kommunene.

Noe av ansvaret for avpolitiseringsen ligger også i kommune-Norge. Dette skjer gjennom delegering til administrasjon, opprettelser av selskaper o.l. og regionalt samarbeid. Faktorer som alle kan minske betydningen for lokalpolitikken, handlingsrommet og legitimiteten. Dette vil kommunen aktivt jobbe videre med.

Alt i alt opplever derfor innbyggerne at kommunepolitikken har lite å si, og derfor er det færre som deltar ved disse valgene. Kommunestyret vil også understreke at en kommune har to hovedoppgaver. Den skal organisere mange av velferdstjenestene, og det er grunnsteinen i demokratiet. Denne nærheten til innbyggere har stor betydning.

Aktiv politisk deltakelse

Postadresse:
Serviceboks 1006, 7809 Namsos

Besøksadresse:
Abel Meyers gt. 12, 7800 Namsos

Telefon: 74 21 71 07
Telefaks: 74 21 71 01
E-post: postmottak@namsos.kommune.no

Organisasjonsnr: 942 875 967

Bankgiro: 1602.58.14596

Det er få unge med i kommunestyret. Denne delen av befolkningen er derfor underrepresentert. Å rekruttere unge er derfor viktig. Kulturen i kommunestyret og de sakene som står på sakskartet kan være hovedutfordringene. En vei å gå kan være å gi ungdommens kommunestyre større myndighet og ansvar i form av penger og deltakelse i høringer o.l. slikt at de har mer reel makt.

Det er også færre kvinner enn menn med i politikken, og ved siste valg gikk den gale veien. Slik er det også hos oss. I et lengre perspektiv viser imidlertid tall fra Statisk sentralbyrå at utviklingen er positiv. Også her kan kulturen i det politiske miljøet spille en rolle, sammen med tilrettelegging og forståelse for annet ansvar. En annen årsak kan være at kvinner har mindre tro på egne evner på det politiske området enn menn. Et forslag kan være å gjøre politikken mindre farlig gjennom at det holde kurs for kvinner og unge om politikk for å rekruttere flere.

En tredje gruppe som er underrepresentert i politikken er de eldre. Også her kan forholdene legges bedre til rette.

Å skape et større engasjement blant allerede aktive politikere er et annet krevende område. Her kan vurderinger knyttet til de vilkårene som lokalpolitikken drives under være påkrevd. Et forslag er at kommunestyret kan avholdes på dagtid. Et annet kan være å heve godtgjørelsen for kommune-styremøtene. Et tredje er å utfordre partiene på det arbeidet som drives i forkant av møtene.

Politisk engasjement og valgdeltakelse

Folk stiller krav, men de organiseres seg ikke. Det bør tydeliggjøres at vi som borgere i samfunnet har rettigheter og plikter. Opplysning gjennom humor og leverpostei syntes vi var et bra tiltak for å fokusere på dette.

De lokalpolitikkerne hos oss som har vært med lenge, opplever at terskelen for å ta kontakt i dag synes høyere enn før. Slik at kanskje også her er terskelen høyere enn før.

Ordninger som direkte valg på ordførere o.l. ser ikke ut til å ha betydning for valgdeltakelsen. Utvalget har ulike standpunkt om dette området.

Kommunen bør også vurdere hvor vidt vi har valglokaler som er godt nok tilrette lagt for eldre og funksjonshemmede, og eventuelt vurdere andre løsninger. En mulighet kan være å organisere skyss på valgdagen.

Et område blir å stadig utfordre oss selv på hvordan vi inkluderer borgerne i den løpende politikken. En mulighet er å prøve ut deltakende budsjettering. En annen er å delegere myndighet og ansvar til områdeutvalg. Eksempler på slike områder kan være arealplanlegging, skuterkjøring, kulturmidler osv.

Namsos og Fosnes kommuner har på KS sitt initiativ i samarbeid Høyskolen i Nord-Trøndelag deltatt i et prosjekt, hvor det har blitt gjort vurderinger knyttet til kommunestruktur i deler av de to kommunene. Disse erfaringene vil bli brukt i det videre arbeidet med lokaldemokratiet. Konklusjonene herfra skal vi presentere for deltakerne i prosjektet og bruke i tett prosess med innbyggerne.

Åpen halv time og talerett for berørte

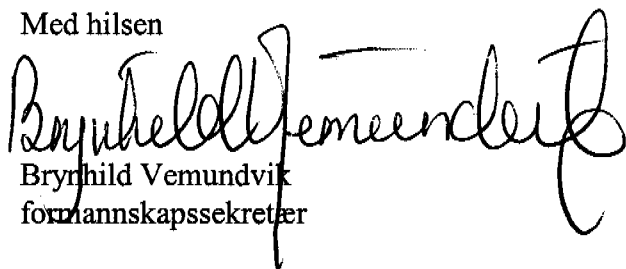
Erfaringer med spørretime fra andre kommuner viser at det er få deltakere, ofte store begrensninger i forhold til sakskart og krav om innmelding av saker i forkant. Namsos kommunestyret vil derfor vurdere å innføre en ordning med en åpen halvtime før møtene. Der kan folk få legge fram og kommentere saker, uavhengig av om de står på sakskartet eller ikke. Det kan være et forum hvor enkeltmenneske, organisasjoner, interessegrupper og næringsliv kan presentere ideer, synspunkter, ros og ris. Det kan være opp til partiene og de valgte

representantene, hvordan de vil ta hensyn til det som kommer fram. Dette skal ikke kreves svar fra ordføreren på vegne av kommunen eller fungere som en diskusjonsarena, men det skal være et forum hvor innbyggernes synspunkter kan komme fram.

I tillegg til spørretimen eller åpen halv time vil vi vurdere å innføre en ordning, der Eldrerådet, Ungdomsrådet, Rådet for funksjonshemmede og Foreldreutvalget ved grunnskolene får talerett i kommunestyret i saker som berører de ulike interesseområder.

Vedtaket er fattet med hjemmel i delegasjonsreglementet for Namsos kommune § 2.1.

Med hilsen

Brynhild Vemundvik
formannskapssekretær

Kopi:
Saksmappe
Kopibok